Rytmus – od klienta k občanovi, o.p.s.

VÝROČNÍ ZPRÁVA
2019

RYTMUS

SLOVO ÚVODEM

Vážení a milí,

výroční zprávu za rok 2019 jsme zpracovali ve dvou formátech. Níže si ji můžete přečíst a na našem webu přečíst i poslechnout.

Následující text je opět souhrnem našich celoročních aktivit v jednotlivých službách.

Všem spřízněným duším děkujeme.

Pavla Baxová

Výroční zpráva k poslechu v interaktivní variantě

PZ PRAHA

PODPOROVANÉ ZAMĚSTNÁVÁNÍ V ČÍSLECH

92

FIREM, SE KTERÝMI JSME JEDNALI

63

PODPOŘENÝCH LIDÍ

19

NOVÝCH PRACOVNÍCH MÍST

PODPOROVANÉ ZAMĚSTNÁVÁNÍ

napsala Kristýna Valentová

Od ledna tým posílila Veronika, která vystřídala v pozici konzultantky Hanku. Hance se v únoru narodila Zuzanka.

Službou Podporované zaměstnávání prošlo celkem 63 lidí. 31 lidí službu v tomto roce ukončilo, ostatní v jejím využívání pokračují i v roce následujícím. Obecnou sociální rehabilitaci využilo 8 lidí. Jednali jsme celkem s 92 firmami. Povedlo se nám domluvit 19 nových pracovních míst – 9 lidí získalo pracovní smlouvu, 10 lidí DPP. Dalším 3 lidem byla prodloužena smlouva z předchozího období.

Začali jsme nově spolupracovat s firmami Unilever, Farma Letná, Kavárna Eden, Kaufland, Montessori škola Andílek, Ugo a Česká pošta. Navázali jsme ale i na dřívější dobré zkušenosti např. ve firmách Roche, Lagardere Travel Retail a Bistro Fair Food Club.

Na akcích Asociace společenské odpovědnosti jsme se seznámili se zajímavými lidmi z různých firem a povídali si s nimi o tom, co děláme. Anka například vyrazila s jedním z uživatelů PZ na akci do Plzeňského pivovaru.

V únoru jsme do světa (a hlavně na Facebook a YouTube) pustili video „4 tipy jak vést pracovní pohovor s člověkem s mentálním postižením“ a také uspořádali Lumírův charitativní bazárek. Tentokrát putovaly vybrané peníze (více než 4 tisíce korun) Lékařům bez hranic.

V květnu Míša odjela do Amsterdamu a zúčastnila se konference EUSE (Evropské unie pro podporované zaměstnávání), jejíž podtitul zněl „Transition“. Všechny novinky ze světa nejen Evropského podporovaného zaměstnávání nám

předala v červnu v Roztokách u Prahy, kde se setkaly týmy PZ i Tranzitních programů z Prahy a Karlovarského kraje. Mimo to jsme tento týmový den věnovali tématu individuálního plánování.

Během parného léta jsme zrenovovali kuchyňku v naší kanceláři, takže se tam teď kávy a čaje vaří dobře a pohodlně všem pracovníkům i uživatelům služby. Veronika reprezentovala Rytmus na třech mezinárodních setkáních v rámci projektu Waves organizace INEX. Setkání mladých lidí s různými schopnostmi se účastnili lidé z Itálie, Belgie, Řecka, Španělska, Francie, Rakouska a Česka. Hlavního letního bloku se v srpnu v Itálii účastnila Veronika jako leader devíti členného týmu složeného z pracovníků i klientů Rytmusu. Spolu s ní byli v Itálii Jana, Martina, Jirka, Elen, Andrea, Anna, Mikuláš a Jirka.

V září se Anka a Blanka z našeho týmu vypravily společně s Ivou Fryšovou a poradci do Vídně na závěrečné setkání k projektu „Nejsme v tom sami“.

V prosinci Anka prezentovala naše zkušenosti se zaměstnáváním lidí se zdravotním postižením na setkání Evropské komise k tématu Diskriminace v práci.

Během celého roku jsme vymýšleli, jak službu vylepšit. Zahájili jsme např. nové job kluby, které se (vedle tradičních témat spojených s hledáním práce) věnují zdravému životnímu stylu. Vedle hledání práce jsme v roce 2019 pomáhali v sociální rehabilitaci mj. najít bydlení, vyřídit Příspěvek na péči, trénovat slušné chování, trénovat používání počítače a telefonu, starat se o píchnuté ušní lalůčky, najít kamarády, říkat si o pomoc nebo vycestovat do Itálie na výměnu mládeže.

TP PRAHA

TRANZITNÍ PROGRAM V ČÍSLECH

30 PODPOŘENÝCH LIDÍ

15 KOLEGŮ V TÝMU

5 SPOLUPRACUJÍCÍCH ŠKOL V PRAZE

TRANZITNÍ PROGRAM

napsala Veronika Veselá

Tranzitní program v Praze poskytujeme mladým lidem z praktických škol (především), kterým pomáhá sbírat pracovní zkušenosti, rozvíjet sociální dovednosti a usnadňovat rozhodování v dalším profesním směřování. Abychom byli schopni zajistit plynulý průběh TP, neobejdeme se bez úzké spolupráce s rodinou a školou. Dík patří i všem poskytovatelům praxí (tedy firmám, kde probíhají praxe přímo v terénu). A díky také patří všem milým kolegům - poradcům, pracovním asistentům a dobrovolníkům (celkově se na těchto pozicích vystřídalo 15 lidí).

Loni program využilo 30 studentů a studentek (genderově bylo složení „fifty fifty“). S některými mladými lidmi jsme spolupráci úspěšně zakončili již v červnu 2019, protože dostudovali školu a pokračovali po své cestě dál do života.

Například studentce Terce se podařilo najít práci v místě bydliště. Filip a Ondra si dali prázdniny a od září pokračovali ve spolupráci s Rytmusem v rámci služby Podporované zaměstnávání. Anna, Mikuláš, Johan a Linda byli úspěšně přijati ke studiu na další škole - například v některém z výučních oborů. Ostatní mladí lidé s námi spolupracovali po celý rok 2019.

Spolupracující školy v Praze v roce 2019:

- Praktická škola dvouletá – Lyceum,. která je součástí Základní školy speciální a Praktické Rooseveltova, Praha 6)
- Dívčí katolická střední škola v Platnéřské ulici
- Církevní škola Jana Bosca v Karlíně
- Střední škola Vinohradská 54
- Odborné učiliště na Vyšehradě

Každá spolupráce je jiná a každý TRANZITNÍ PROGRAM má individuální průběh.

Příběh #1 - nováček v tranzitním programu

Student Štěpán ještě neměl nikdy žádnou pracovní zkušenost. Potřebuje trochu víc času, než si zvykne na nové prostředí a lidi, kteří se kolem něj pohybují. Proto jsme jeho první praxi vybírali (s ním, rodinou i školou) zvlášť pečlivě tak, aby probíhala bez komplikací a aby se na ní Štěpán cítil dobře. První volba padla na hotelovou kuchyni (Kateřinská hotel s.r.o.), kde se Štěpán od září 2019 začal pozvolna seznamovat s pracovním procesem.

Velká hotelová kuchyně je rozdělena do několika částí. Po dohodě s poskytovatelem praxe jsme vybrali to oddělení kuchyně, kde není příliš velký hluk ani fluktuace lidí. Štěpán tak měl možnost se na práci lépe soustředit. Na praxi se věnoval přípravě studené kuchyně - krájení zeleniny, ovoce, přípravě studených sýrových a masových mís. Do pracovního kolektivu zapadl dobře. Naučil se kolegů ptát na věci, které mu nebyly jasné nebo si říkat si o pauzu a pohlídat si její čas.

Zapeklitou výzvou pro Štěpána byla fáze převlékání, kdy je potřeba si zapnout rondon a zavázat zástěru. S pomocí asistenta vymýšlel Štěpán různé způsoby, jak by se i v této oblasti o sebe sám postaral.

Druhou věcí, se kterou měl Štěpán zpočátku problémy, byla orientace ve spletitých útrobách hotelu. Štěpán s podporou asistenta natrénoval cestu od vchodu až do kuchyně. Také překonal sám sebe, svůj strach z jízdy výtahem a v rámci cesty do kuchyně začal výtah využívat.

Na praxi se mu líbilo, chodil tam rád, vedl si dobře. První praxe byla úspěchem, který člověka motivuje. Vlastní motivace je dobrý parťák.

Příběh #2 - matador v tranzitním programu

Student Radim s námi spolupracuje již od školního roku 2018/2019. Za tu dobu si vyzkoušel praxe v různých oborech. Svou zručnost a trpělivost procvičil v truhlárně, předtím si vyzkoušel venkovní práce při údržbě Botanické zahrady Přírodovědecké fakulty a prověřil svůj přístup ke zvířatům při práci s koňmi, kterou zažil v jezdecké akademii.

Na období září – prosinec 2019 jsme domluvili praxi v obchodním domě IKEA, konkrétně se jednalo o práci oddělení rychlého občerstvení. Radim si vyzkoušel spolupráci s novými kolegy v novém prostředí. Rychle se adaptoval a kolegové měli radost, že Radima mohou zasvětit do různých činností jako například doplňování nápojových post mixů, příprava občerstvení, vybalování palet, doplňování zboží do regálů, ale i práce související s úklidem a údržbou. Vyzkoušel si širokou škálu pracovních činností, která spadá do pracovní náplně běžného zaměstnance na daném úseku. Ze strany kolegů byl chválen především za pečlivost, pracovitost a samostatnost. Proto také nepříliš dlouho využil podporu od pracovního asistenta.

To, v čem se Radim stále zdokonaloval, byla komunikace se zákazníky. Ze začátku zvládl zákazníky, kteří se na něco ptali, odkazovat na kolegy s vysvětlením, že je pouze praktikant. Postupem času, jak se v prostředí více zorientoval, se mu sem tam dařilo pohotově a správně na dotazy zákazníků zareagovat.

Radim nasbíral během dosavadního průběhu programu mnoho zkušeností, které mu pomáhají se rozhodnout, kam se v životě „vrtne“. Díky tomu si uvědomuje své silné stránky a zájmy. Jeho život nabírá jasnější směr (vystudovat obor, získat výuční list, jít do práce, která bude bavit). Tato cesta bude již bez naší podpory, ale těší nás, že jsme k ní mohli přispět.

Co se ještě dělo?

Dále jsme prohlubovali spolupráci s PedF UK, proběhl Puťák 2019, poskytly jsme četné odborné konzultace a stáže, sami se vzdělávali, napsali pár článků (například do interního časopisu dm drogerie markt nebo předvánoční přílohy časopisu, který vydává poskytovatel praxe VLM média), účastnili jsme se rytmusí akce „Vlaštovčí voda“ nebo pomohli zformovat účastnickou skupinu, která byla vyslána na mládežnické setkávání v ŽILINĚ v září 2019. O tom všem se můžete podrobněji dočíst na našich webových stránkách.

PSB PRAHA

PODPORA SAMOSTATNÉHO BYDLENÍ V ČÍSLECH

506

HODIN PŘÍMÉ PÉČE V PRŮMĚRU ZA MĚSÍC

15

KOLEGŮ V TÝMU

12

UŽIVATELŮ SLUŽBY

PODPORA SAMOSTATNÉHO BYDLENÍ

napsala Lenka Skálová

O službu Podpora samostatného bydlení v Praze roste zájem (oslovilo nás **12 nových zájemců**). My jsme pracovali v roce 2019 ve stabilním týmu a zažádali MHMP o navýšení kapacity služby pro další zájemce, což se nám povedlo. Věděli jsme, že se musíme věnovat, jak nejlépe podporovat partnerské vztahy uživatelů, také jsme pracovali na posílení se při práci s rodiči uživatelů PSB. Zajímaly nás možnosti sociálního bydlení, přínosy komunitní práce a posilovali jsme uživatele ve volebním právu.

Během roku jsme předávali své zkušenosti na kurzech a konferencích, učili jsme se, sbírali inspiraci a spolupracovali s milými kolegy dalších organizací.

Ve společnosti České dráhy mají formulář, v jehož hlavičce stojí: „NENÍ CO HLÁSIT“. Skoro by se zdálo, že bychom podobný formulář k popsání dění v životech lidí z PSB potřebovali. Je to proto, že všichni žijí běžné životy se střídavě většími a menšími úspěchy, starostmi, radostmi i problémy. Tak jako my všichni zažíváme dny značky blbec, a naopak dny zabalené ve slavnostní mašli, zažívají je stejně i lidé, kterým v PSB pomáháme.

V roce **2019 bylo uživatelů PSB**, tzv. cestujících **12**. Nikdo nevystoupil, jen v lednu přistoupila paní Alice.

Buďme ale konkrétní. Jak se v roce 2019 ty i ty dny zapsaly v životech lidí z PSB a jak se jim ty méně vyvedené podařilo zvrátit z minusu na plus?

- **Václava** trápilo, že se doma nemůže sprchovat. Minulý rok byla dokončena rekonstrukce koupelny a Václav je zase o dost víc ve svém bytě svým pánem. Teď už může myslet na to, jak svůj byt dále zvelebovat, jak doma po práci relaxovat, a čím pobaví kolegy z poradců.

- **Dominik** přišel o práci. Prošel si kvůli tomu pěkně náročným obdobím. Nejdřív se sám statečně, žel ale neúspěšně protloukal na trhu práce. Když už to vypadalo, že to snad vzdá, začal spolupracovat s kolegy z podporovaného zaměstnání, kteří mu pomohli probít se k práci, která ho baví. Teď už může myslet i na hudbu, kterou má rád, a věnuje se jí nejen jako konzument ale i jako tvůrce.
- **Tomáš a Pavlínka** se nelekli prvních náznaků krize ve vztahu, ale využily je ve svůj prospěch. Nastavil se nový způsob hospodaření, který jim oběma vyhovuje a dobře mu rozumí. Teď už mohou myslet na to, kam se za uspořené peníze vydat a společně promýšlet, čím by si mohli udělat radost.
- **Jana** se minulý rok vydala sázet a sklízet na vztahové pole. Každý z nás si asi umí představit, jak snadno se vztahové pole dokáže proměnit v minové jindy zas na louku lučního kvítí. Jak se Janě povedlo hospodařit, a jakou úrodu sklidí, se teprve ukáže. Již teď je ale jasné, že se toho minulý rok hodně naučila. Třeba, jak se za sebe postavit, komunikovat svá přání, obhájit své představy. Teď už může s větším nadhledem promýšlet, jak své nabyté zkušenost využije. Ať už v práci, rodině nebo v partnerství.
- **Tom** i my všichni, co ho podporujeme, jsme ujeli dlouhou cestu v hledání, kolik podpory je "tak akorát". Samostatný život znamená brát odpovědnost za svojí domácnost, peníze, zdraví, nákupy, pracovní povinnosti, ale i rozhodování o volném čase, o smysluplnosti svého žití... a v tom všech jsme dojeli určitě o dost stanic dál. Tomáš ale věděl, že to všechno potřebuje s někým sdílet a tak se vydal s naší podporou na trať s mnoha nebezpečnými zákrutami ale i romantickými výhledy - na cestu hledání a sdílení partnerského vztahu.
- **Filip** potřeboval hodně podpory v oblasti zdraví, občas jsme pro něj museli posílat vyprošťovací drezínu, ale ani to ho neodradilo od života podle vlastních představ. Učí se být dobrým společníkem, kamarádem, sebeobhájcem. V tom mu určitě pomohl každý spolucestující, který se s ním občas po cestě potká a popovídá. Například spolucestující - parťák - dobrovolník Jirka, ale i naše kolegyně Vlasta.
- **Alice** jede v kupé pro seniory a zápasí, aby si udržela život ve své domácnosti a svoji samostatnost, co to jde. Všichni se u ní učíme, že jízda nejnižší povolenou rychlostí nás dovede do cíle, zatímco pendolínem hrozí vykolejení. Mašina jede, jen když motory táhnout stejným směrem, takže jsme věnovali hodně času koordinování s rodinou i další podporou.

- **Andrea s Erikem a Martinem?** Ti si museli dobře rozmyslet, jakým směrem jedou a co je pro ně důležité. Společně se nám povedlo navázat vzájemnou důvěru, a když jsme spojili všechny síly, podařilo se nemožné. Vidíme už cíl cesty a je víc než jasné, že v lednu dostanou klíče od svého nového bytu a Erik bude mít konečně svůj pokojíček.
- **Petr** chce cestovat, co nejpohodlněji. Stále balancuje, zda chodit do práce, nebo ne… My mu pomáháme s rozhodováním a pak svému rozhodnutí dostát. Radost mu udělá výhybka z normálu a například takový výlet do světa Černých Baronů na Zelenou Horu u Nepomuku.
- Pro **Jirku** to byl rok ve znaku stěhování. Všichni jsme zjistili, že ne vždy je tam, kam dojedeme, všechno tak krásné, jak se na první pohled zdálo. Radovat se z nestálosti v komerčním bydlení, bylo předčasné a přineslo nejednu těžkou noc. Ale jak se říká, všechno zlé, k něčemu dobré. Jirka dostal příležitost, při které se ukázalo, že je spolehlivý, společenský, rychle se naučí spoustu věcí, když má proč. To vše ve spolubydlení s lidmi, kteří potřebují jinou pomoc než Jirka a ten jí mohl nabídnout. Cestování s nimi mu přineslo nejedno přátelství…
- **Dominik** – jak vyvážit přání Dominika a obavy rodiny

- **Iva** jako komunitní pracovnice se snažila hledat nové "spolucestující", **nové parťáky**, dobrovolníky, blízké osoby - několik kontaktů se podařilo - a vzniklo z toho zapojení se sousedy, v kostele, nebo třeba účast na festivalu. Zapojili jsme se do projektu, který se týká osamělosti, a sdíleli naše zkušenosti s dalšími organizacemi.
- S dalšími kolegy jsme se posílili v oblasti **práce se vztahy a sexualitou**, začali jsme pracovat na organizačních pravidlech a zázemí v této oblasti. A právě Iva pracovala jako poradkyně v oblasti vztahů se dvěma partnery uživatelů PSB.

Vraťme se k metafoře Českých drah. V PSB společně jezdíme dle aktuálního individuálního jízdního řádu, který ale dost často měníme, a to na základě našich cestujících. S nimi si někdy sedneme do rychlíku, někdy do romantického motoráčku a z času na čas si užíváme nostalgii a rytmus parní mašiny. Nebojíme se ani stavby nových tratí a na výhybky jsme odborníci. A když se vydáváme na dlouhé tratě, máme svačinu vždycky s sebou.

Tým se nám proměnil, ale stěžejní pilíře a pevnost a soudržnost zůstávají. Lenka, Iva, Kačka a Martina a Standa, Bára Veselá, Elen, co se nám jen přejmenovala na Zdražilovou, a Aleš Vojáček.

Během roku postupně ve stanicích **vystoupili** asistenti: Bára Rozinajová, Eliška Janoušková, Terka Rumlerová, Bára Salačová, Anička Hrubanová a Janis Rádl.

Do týmu naopak **přistoupila** v srpnu Hanka Pernicová a z dobrovolníka Jirky se stal na podzim nepostradatelný článek týmu. Andrea Longinová a Jana Dusílková a Klárka Jaroševská pendlují v Rytmusím vlaku ze služby do služby a bez jejich pomoci, bychom nikam nedojeli.

Také bez Terky Jiřikovské, Jany Loskotové a Vlasty Stupkové by naše cesty nebyly tak snadno sjízdné.

Pro inspiraci jsme si zajeli na Workshop Caroliny Tomlinson o komunitní práci, na Quipí konferenci, kde jsme mohli přispět příklady dobré praxe, což nám dělá velkou radost, 2x na setkání poskytovatelů PSB v Pardubicích o rodičovství lidí s postižením, v Praze o stárnutí a práci s rodiči lidí v PSB.

Díky volbám do Evropského parlamentu, jsme se posílili v podpoře lidí ve volebním právu. Spolupráce v projektu Platformy pro sociální bydlení „Stárnutí a osamělost“ přináší také nové metody, které určitě využijeme.

Dominik 2019 (autor Kačka Ondrová)
Život nám každou vteřinou tóny čaruje,
prsty na klavíru se v loňském roce střídaly,
ty barvy klapek zná i každé malé dítě,
a různé melodie pro Dominika v roce 2019 zazněly

Těch bílých bylo více.
Anglie s rodinou, kamarádi v Žilině.
A na dortu toho roku plály svíce,
30. narozeniny společně jsme slavili.

Prodloužení smlouvy domovní, tak i získání nové, již druhé pracovní.
Noví kamarádi i známé Vlčkovice,
na jisté adrese s Kofolou v levé ruce,
častější úsměv a vtípky, co na Dominikovi druzí vždy ocení,
jako durové skladby, ještě teď nám v uších zní.

A nebylo by kouzlo harmie,
kdyby černé klapky jen mlčky ležely,
přes malé i větší patálie,
Dominikovi kroky často vloni běžely.

Zbývá už jen krátká polmka,
to možnost na přípravu a letmý oddech,
jaký Rytmus tu bude pro Dominika hrát do roka,
po jak vysokých kráčet bude schodech?

VZDĚLÁVÁNÍ A KURZY

V ČÍSLECH

467 ÚČASTNÍKŮ KURZŮ

11 BĚHŮ KURZŮ PRO ASISTENTY PEDAGOGA

12 SEMINÁŘŮ V RÁMCI ŠABLON

PODPORA INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

napsala Jana Rimbalová

Podpora v této oblasti se odehrávala opět v těsné spolupráci s naším školským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků – **Nadačním fondem Rytmus**.

Činnost Nadačního fondu spočívala zejména v organizaci a realizaci kurzů a seminářů pro pedagogické pracovníky, pracovníky poradenských zařízení a rodiče dětí se SVP. Cílem vzdělávacích aktivit bylo předání zkušeností a cenných informací tak, aby byly dětem se SVP vytvořeny optimální podmínky pro vzdělávání v běžné škole.

Největší zájem byl, stejně jako v předchozích letech, o kvalifikační kurz – Studium pro asistenta pedagoga. Celkem se uskutečnilo 11 běhů v Praze, Brně a Ostravě. Osvědčení získalo 265 frekventantů.

Ohlasy z kurzů:

- Děkuji za možnost se zúčastnit Vámi pořádaného kurzu pro asistenty pedagoga, za všechna velmi zajímavá témata, byla jsem opravdu nadšená z toho, co vše nám tyto přednášky přinesly za informace.
- Chtěla bych velice poděkovat celému týmu Rytmus a lektorům – všem úžasným lidem, díky kterým jsem změnila pohled na inkluzivní vzdělávání. Příjemně vedené přednášky mi rozšířily obzory a znalosti v problematice vzdělávání dětí se SVP.
- Poznala jsem nejen opravdové profesionály ve svém oboru, ale i úžasné lidské bytosti, co dávají kus srdce do své práce.
- Cenné informace mi nejen pomohou být lepším a moudřejším ve své práci, ale i v osobním životě.

V rámci výzev MŠMT, tzv. Šablony pro školy se realizovaly v Brně a Ostravě semináře pod názvem: Týmová práce v inkluzivní škole a třídě, strategické postupy při začleňování dětí se SVP. Proškoleno bylo celkem 12 pedagogů.

V loňském roce jsme kromě škol navázali spolupráci s krajskými organizacemi Místní akční spolky a Středisky rané peče. V rámci spolupráce s těmito organizacemi se podařilo realizovat několik akreditovaných seminářů na objednávku.

Nejvíce žádané byly semináře: Metodické setkání k tvorbě Profilu na jednu stránku a Efektivní začlenění žáka se SVP. Dále proběhly semináře: Jak zvládat nežádoucí chování a agresivitu, práce s dětmi s poruchami chování a Společný seminář pro pedagogy a asistenty pedagoga. Semináře se uskutečnili v Brně, Praze, Vyškově, Teplicích, Děčíně a Ústní nad Labem. 147 účastníků získalo osvědčení.

Ohlasy ze seminářů:

- Seminář o dětech s ADHD splnil vše, co jsem od něho očekávala. Dostala jsem plno užitečných informací, hlubší pochopení myšlení a reakce dětí s poruchami chování, metody, které využijí v praxi i běžném životě.
- Krásně ucelený systém praktických a užitečných rad, jak pracovat s dětmi v rámci vzdělávání, individuálně, s pedagogy a mezi sebou. Kurz mi zodpověděl všechny mé dotazy.
- Společný seminář u nás byl oboustranně velmi prospěšný. Asi nejvíc si ceníme vyjasnění pohledů ze strany učitelů a rodičů, navázání důvěry a osobní komunikace. To vše by se nemohlo nastavit správně a bez zkreslení, pokud by nebyla přítomna Vaše paní ředitelka jako odbornice a mediátorka naší diskuze. Snad jen někteří naši pedagogové by rádi získali více teoretických podrobností o příčinách postižení a o vývojových charakteristikách dětí postižených DS, neboť se počítají v této oblasti za laiky. Samozřejmě díky Vám máme nyní možnost využít metodickou podporu a kontakty, které jsou pro nás důležité.

Vzdělávací činnost Rytmusu

Pro Středisko rané péče v Českých Budějovicích jsme uspořádali seminář: Právní rámec inkluzivního vzdělávání. Spolky MAP Havířov a MAS Český Les si objednaly semináře zaměřené na komunikaci pedagogických pracovníků a rodičů dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a Metodické setkání k Profilu na jednu stránku. Celkový počet 43 účastníků.

Pro naše lektory jsme na jaře uspořádali společné setkání, abychom se vzájemně posílili v tom, že námi pořádané vzdělávací aktivity jsou dobře připravené, smysluplné a přináší nové metody a osvědčené postupy.

PORADCI RYTMUSU

napsala Iva Fryšová
specialistka „na poradce“

Během loňského roku se pražští Poradci scházeli, radili se i slavili narozeniny. Většina z nich s Rytmusem spolupracuje už několik let, někteří noví se loni přidali.

Poradci se zúčastnili konferencí a pracovních cest do Vídně a Chorvatska. Někteří prezentovali své zkušenosti na kurzech pro sociální pracovníky, asistenty pedagoga, konferencích nebo pro studenty praktických škol. Mají svůj FB profil, který slouží především k vzájemné výměně informací o akcích.

S pomocí Martiny založilo několik aktivních Poradců svou skupinu s názvem Leopardi: v názvu najdete vše, o co Leopardům jde: Legraci, Oslavy, Párty a Divadlo. Taky se jim na karaoke, při bowlingu a kavárenských setkání dařilo :)

CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

napsal Štěpán Matuška

Celoživotní vzdělávání bylo opět a tradičně realizováno formou kurzů:

Počítačové dovednosti s Vojtěchem Rosůlkem a jinými lektory. Kurz byl zaměřen zejména na práci s internetem, e-mailem, Wordem a jednotlivými soubory. Část kurzu byla také věnována bezpečnosti na internetu a sociálních sítích. Pro některé zájemce o zpracování videa a jiná témata probíhal kurz také individuální formou s lektorem Lukášem Hůrkou.

Lekce tance a pohybu s Kateřinou Ondrovou a Veronikou Heribanovou. Prakticky zaměřený kurz na výuku tance úspěšně navázal již na minulé ročníky. Inspirován byl zejména moderními styly (jako např. Hip Hop a Street Dance) a účastníky rovněž vedl k protažení těla, relaxaci i celkovému uvolnění.

Kurz Moje práva se Štěpánem Matuškou a dalšími lektory byl zaměřen na schopnost učit se vyjadřovat, obhajovat a znát svá práva. Účastníci se také postupem času seznamovali s částmi *Úmluvy o právech lidí se zdravotním postižením*. Kurz byl zakončen v prostorách Senátu, kde také proběhlo osobní setkání a diskuse s panem senátorem.

Hodnocení kvality sociálních služeb s Pavlou Baxovou. Účelem kurzu bylo připravit účastníky na hodnocení kvality v některých typech sociálních služeb a účastnit se tzv. Klientských auditů.

Kurz o volbách, lidských právech a bezpečnosti na internetu s Martinem Lubojackým a dalšími lektory. Účastníci se vzdělávali zejména v oblasti politického uspořádání a situace v ČR, navštívili Magistrát hl. m. Prahy a ve spolupráci s organizací Post Bellum se rovněž zúčastnili workshopu o lidských právech. Jedním z témat kurzu byly také probíhající volby do Evropského parlamentu. Účastníci se tak dozvídali proč a jak volit a měli možnost si vyzkoušet volby nanečisto.

SOCIÁLNÍ REHABILITACE V KARLOVARSKÉM KRAJI

V ČÍSLECH

33 ZÁJEMCŮ O SLUŽBU

21 LIDÍ NAŠLO NOVOU PRÁCI

21 ŽÁKŮ V TRANZITNÍM PROGRAMU

SOCIÁLNÍ REHABILITACE V KARLOVARSKÉM KRAJI

napsala Šárka Paříková

V roce 2019 se několikrát měnilo personální obsazení.
V lednu nastoupila na pozici poradce v TP v Chebu Kateřina Volfová. Únor přinesl změnu ve vedení pobočky. Vedoucí pobočky Sokolov se stala Šárka Paříková. Vedoucí SR se stala Silvie Jirkovská. Březen a duben byl ve znamení oslabeného týmu, chyběla Bára Nováková ze zdravotních důvodů a odešel ing. Jiří Novák. Tým asistentů se však v březnu rozrostl o Sarah Oršuliakovou, která asistuje v Sokolově, Chebu i Aši. Další odchod nás čekal v červnu, kdy naše řady opustil Martin Kozák. Tým jsme posílili až v srpnu o dvě nové pracovnice pro TP v Karlových Varech a v Chebu. Do Varů nastoupila Dominika Hájková a do Chebu Ira Olah. Ta následně tým opustila.

V průběhu celého roku probíhala jednání se zájemci o službu. Počet zájemců o službu byl 33. Do služby bylo přijato 23 lidí.

Pracovníci organizace se zúčastnili týmových supervizí a probíhaly také supervize individuální. Tyto supervize vedou externí supervizoři. U nových pracovníků probíhalo metodické vedení, které vedli naši kolegové.

Účastnili jsme se také kurzů: Plánování zaměřené na člověka, Míra hodnocení potřebné podpory SIS, (toto proběhlo v březnu a byli jsme všichni ve fialovém). Následovaly kurzy Člověk s mentálním postižením v síti, Jak ustát manipulativní jednání, Konstruktivní přístup k řešení konfliktů a Základy facilitace.

V rámci zlepšování naší práce jsme se zúčastnili PZ dne s kolegy z Prahy ze stejné služby. Možnost setkat se se všemi kolegy z Rytmusu jsme využili v rámci tradičního výjezdního zasedání.

Noví asistenti se zúčastnili kurzu pro asistenty.

V rámci TP jsme spolupracovali se Základní školou a Střední školu Karlovy Vary, Vančurova a se Základní školou Cheb, Kostelní náměstí. Ve Varech se do TP zapojilo 8 žáků, v Chebu pak 13 žáků.

Prezentace Tranzitního programu proběhla na MÚ Ostrov nad Ohří a poté proběhla prezentace PZ v Aši. Proběhla také prezentace Podporovaného zaměstnávání pro nové klienty v prostorách SPgŠ,G a VOŠ Karlovy Vary.

Lidem, kteří do služby vstoupili nebo již ve službě byli z předchozího období, jsme nabídli možnost vyzkoušet si práci formou praxe a účastnit se náhledů na pracovištích.

Dále jsme organizovali pro lidi, kteří hledají práci, Job cluby.

Podporovali jsme lidi při hledání práce, při nástupu do práce i v průběhu zapracování na nové pracovní pozici.

U všech uživatelů probíhala průběžně plánovací setkání. Lidé si s naší podporou vytvářeli pracovní portfolio a životopis.

S naší podporou uzavřelo nově pracovní dohodu 21 lidí. Z tohoto počtu byla jedna slečna z TP. Praxe proběhla celkem 17x z toho v rámci PZ si praxi vyzkoušeli 4 lidé. Ostatní praxe probíhaly v rámci TP.

Spolupracovali jsme s těmito firmami:
Makro, City Roasters s.r.o., Kozodoj, Zlatíčka na Rozcestí, Pomoc v nouzi, ZŠ a ZUŠ Šmeralova, Česká pošta Karlovy Vary, Rytmus o.p.s., Mediaservis s.r.o., SŠ, ZŠ, MŠ Kraslice, Sky clean, Imperiál Fr. Lázně, Mekira s.r.o. Cheb, Mlíčňák Cheb, Krajská rada dětí a mládeže Karlovarska z.s., Kavárna Elefant, Ladara, Antikvariát KV, KC LaRITMA, Kaufland, OS Cheb, Anat Kynšperk, Stavební společnost finále, Zverimex Pajtaš, Pickard s.r.o.

PODPORA SAMOSTATNÉHO BYDLENÍ V KARLOVARSKÉM KRAJI

V ČÍSLECH

34 PODPOŘENÝCH LIDÍ

6 MĚST V KARLOVARSKÉM KRAJI

3 NOVÍ ZÁJEMCI O SLUŽBU

PODPORA SAMOSTATNÉHO BYDLENÍ V KARLOVARSKÉM KRAJI

napsala Šárka Paříková

V období od srpna do prosince 2019 jsme službu podpora samostatného bydlení poskytli 34 lidem v rámci Karlovarského kraje. Pracujeme celkem v šesti městech Karlovarského kraje – Ostrov, Karlovy Vary, Sokolov, Kynšperk nad Ohří, Cheb a Luby u Chebu. Za monitorovací období proběhlo jednání se třemi zájemci o službu v Chebu. Od 1. 11. byla uzavřena jedna smlouva v Chebu. V dalších dvou případech se čeká u lidí na vyřešení jejich bytové situace. U všech lidí probíhají plánovaně revize plánů asistencí na základě plánovacích setkání, případně při změně situace člověka využívajícího službu. Během asistencí je poskytována podpora zejména v oblastech:

Hospodaření s finančními prostředky – každý člověk má zpracovaný IP pro hospodaření s finančními prostředky, který zároveň slouží i jako podklad pro opatrovnický soud, pokud je člověk nesvéprávný.
Péče o domácnost – asistenti pomáhají lidem s nákupy věcí do domácnosti, při běžných i větších úpravách v bytech (nábytek, drobné opravy v bytě, běžné opravy atd.). Jedna paní se rozhodla, že požádá o výměnu bezbariérového bytu, který byl pro ni nevhodný. V minulém monitorovacím období jsme této paní pomáhali při kontaktování městského úřadu, soudu. V tomto monitorovacím období jsme podpořili při stěhování a zařizování nového bytu.
Pomoc s plánováním volnočasových aktivit – pracovníci plánují s lidmi možnosti společenského vyžití, v případě potřeby se hledá přirozená podpora jako doprovod. V tomto období se znovu rozjela „škola“, kde se lidé ze služby učí čtení, psaní a počítání. Dvě ženy využívají znalostí dobrovolnic a učí se od nich základům práce na PC. V listopadu dva lidé z PSB započali kurz Bezpečně internetem.

Podpora je zajištěna **při péči o svou osobu a při návštěvách zdravotnických zařízení** příp. změnách lékařů nebo při hledání kvalitní psychiatrické i psychologické péče. Jednu jsme podpořili při přípravě na operační výkon, který následně neproběhl a při zvládnutí doporučení domácího léčení chronického onemocnění. Jednu ženu nadále podporujeme při zvládnutí návštěv onkologické ambulance a vysvětlení výsledků léčení a následné doporučení od odborníků. Největší podpora u všech lidí je vysvětlení léčebných postupů srozumitelnou formou a následné doléčení v domácím prostředí. V těchto situacích dochází k navýšení podpory po dobu zvládnutí celého léčebného procesu.

Naše organizace přijala v březnu 2019 **terapeutku**. Pracuje s lidmi ze služby pomoci arteterapie. Jde o terapii, ve které využívá výtvarné aktivity. Cílem je aktivizace člověka, prostředek pro rozvoj schopností a dovedností člověka, prostředek osobnostního rozvoje a rozvoje psychosociálních dovedností, prostředek prevence vzniku psychických obtíží, či prevence jejich prohlubování. Probíhají pravidelné schůzky s lidmi, kteří projevili zájem, případně jim byla terapie doporučena. Terapeutka je také přínosem při řešení těžších situací při podpoře lidí – zejména při odmítání spolupráce na dohodnutých činnostech v rámci asistencí. Účastní se případových porad.

Jednání na úřadech, soudech a při uplatňování práv podávání žádostí o při přehodnocování příspěvků na péči, žádostí o příspěvky na mobilitu, příspěvku na bydlení. Snažíme se i o zlepšování právního postavení uživatelů, nyní aktuálně podporujeme jednoho člověka, který se chce odvolat proti rozhodnutí soudu, kdy byl zcela omezen na svéprávnosti i v situaci, kdy po dobu čtyř let plně fungovala smlouva o nápomoci. Podporujeme je při soudních jednáních o přehodnocování omezení a navrácení svéprávnosti. Nedílnou součástí podpory je i pomoc při vyjednávání s opatrovníky, aby jejich podpora byla v souladu s přáním jejich opatrovance. Nadále probíhají vyjednávání a pravidelné schůzky s opatrovníky

V rámci **začleňování lidí s mentálním postižením** se naše organizace snaží lidi podpořit v přirozeném kontaktu s běžnou populací. Podporu v navázání kontaktu na různých workshopech a akcích ve městě. Dále spolupracuje s dobrovolnickým centrem Instand, při hledání dobrovolníků. V tomto období proběhlo několik akcí, které měli v režii sami dobrovolníci. V současné době se již probíhá spolupráce se žáky střední školy v KV ohledně pravidelného vzdělávání. Komunitní pracovnice mapuje další zájem a s lidmi ze služby připravuje informace pro dobrovolníky, co chtějí lidé na schůzkách v rámci dalšího vzdělávání probírat.

V říjnu začal kurz Bezpečně internetem, jehož výstupem bude brožurka, na které se podílí sami účastníci kurzu. Pracovníci organizace se zúčastnili tří týmových supervizí, kterou vedli externí supervizoři, dále pak vzděláváním Člověk s mentálním postižením v síti, konference "Hear our voices!", konference Mobilní hospicová péče.

PORADCI RYTMUSU NA ZÁPADĚ

napsala Klára Silovská

V roce 2019 proběhlo 13 setkání poradců, 2 výlety a 1 vánoční posezení. Členy Poradců v roce 2019 bylo celkem 7 lidí. Eva Bajgerová, Milan Kožešník, Kateřina Schiebertová, Šárka Mazurová, Jana Podhorská a Marie Benešová. Na konci roku 2019 se přidal Miroslav Dub.

Co dělali poradci v roce 2019?

- Eva, Kačka a Milan byli v Praze na večírku celého Rytmusu a převzali si ocenění za svou práci v poradcích.
- Během roku poradci společně vymysleli nová pravidla poradců.
- Dali dohromady informační leták o Poradcích pro nové zájemce.
- Dvakrát přijeli Poradci z Prahy na výlet do Karlových Varů.
- Milan s Evou byli na setkání PSB v Pardubicích.
- Poradci se zúčastnili kurzu první pomoci na zdravotní škole, který pro Rytmus přichystali dobrovolníci.
- Kačka se zúčastnila konference Hear our voices v rakouském Gratzu.
- Milan s Evou byli na výjezdním zasedání Rytmusu ve Strašicích.

RYTMUS V BRNĚ

napsala Barbora Zelinová a Jana Gajdošová

V říjnu 2019 se udála velká novina! Založili jsme novou pobočku Rytmus v Brně. Od 1. 10. 2019 díky finanční podpoře z Evropského sociálního fondu nabízíme pomoc lidem s mentálním postižením v uplatnění se na pracovním trhu. HURÁ!

Pro první měsíce našeho brněnského působení jsme si stanovili 5 cílů:

1) Vytvořit hezké, příjemné a podnětné místo k práci a setkávání
Nejdříve ze všeho bylo potřeba takové místo najít. Zaměřovali jsme se na kancelář, která bude bezbariérová a blízko centra, kde bude dobrá dostupnost šalin se sníženým podvozkem pro lidi na vozíku, hezká a levná. A podařilo se. Našli jsme přesně takovou na Palackého třídě 11. Kancelář bylo potřeba vybavit nábytkem, proto jsme hodně času strávili nad přemýšlením, jak to bude vypadat, hledáním na internetu a nákupy, montováním, vrtáním, natíráním... Ještě to není úplně ono, ale zatím to vypadá skvěle! Posuďte sami.

2) Uspořádat slavnostní otevření pobočky
22. 11. 2019 jsme spojili dvě radostné události do jedné oslavy. Oslavili jsme 25 let od založení naší organizace a při tomto jubileu jsme slavnostně otevřeli novou brněnskou pobočku! Slavnostní zahájení proběhlo v naší nové kanceláři a účastnilo se ho více než 40 lidí, mezi kterými nechyběla zástupkyně oddělení koncepce a plánování sociálních služeb města Brna Bc. Eva Kubíčková, Dis. O hudební zpestření se postaral brněnský písničkář hrající na violoncello a samozvaný zakladatel nového hudebního žánru "cellofolk" Pavel Čadek. Na závěr jsme promítli krátké video, na které se můžete podívat i vy. Den jsme zakončili V Artbaru Druhý pád, kde nám zahrála kapela Od ucha k uchu, ve které hraje na kytaru náš kolega Pavel Lébiš!

3) Dát o nás vědět lidem s mentálním postižením a organizacím v Brně a navázat spolupráci

Do konce roku 2019 jsme o naší pobočce chtěli dát co nejvíce vědět v sociálních sférách města Brna. Bylo zapotřebí, aby se informace o nově vzniklé pobočce dostala především k lidem se zdravotním postižením, kteří by mohli naše služby využít. Zvolili jsme 2 stěžejní strategie. Informovat lidi přes sociální sítě a oslovit brněnské organizace, které pracují s lidmi se zdravotním postižením. Zaměřili jsme především na pobytové služby, kontaktovali jsme i ambulantní a terénní služby, převážně poradny určené i pro lidi se zdravotním postižením. Kromě toho jsme se postarali o 2 publikace článků o naší činnosti, vyvěsili jsme pár plakátu a rozdali hóóódně letáků a vizitek. Ani by nás nenapadlo, že do konce roku již budeme spolupracovat s prvními dvěma uživateli.

4) Začít oslovovat potencionální zaměstnavatele

Byli jsme zvědaví, jak jsou firmy v Brně nastavené a připravené na zaměstnávání lidí se znevýhodněním a proto jsme je ihned ze začátku naší působnosti začali oslovovat. Firmy jsme vybírali náhodně, které známe, nebo jsou v naší blízkosti. Nechali jsme se také inspirovat kolegy z Prahy a oslovili nadnárodní firmy s centrálou v Praze, ale pobočkami i v Brně. Byli jsme mile překvapení, jelikož se nám podařilo domluvit pár pracovních míst, například na České poště, v drogerii DM a jiných.

5) Učit se od našich kolegů z Prahy formou školení, kurzů, náhledů a metodických vedení

Během prvních tří měsíců jsme prošli mnoha školeními a kurzy, které pro nás lektorovali naši kolegové z Prahy. Učili jsme se, jak správně uchopit filozofii naší organizace, jak zjistit, v čem člověk, který hledá práci, potřebuje pomoci, jak akčně a zábavně sestavit individuální plán, jak pracovat nejen s uživatelem, ale i s jeho rodinou a okolím, jak jednat se zaměstnavateli a jak asistovat při práci. Každé školení nás posunulo dál a lépe připravilo na naši práci. Bude jich ještě mnohem víc a za to jsme rádi!

V momentě, kdy píšeme tento text, už víme, že se veškeré naše úsilí z roku 2019 zúročilo. O Rytmusu v Brně se již ví a lidé se na nás obrací o pomoc. Z naší práce a snahy máme obrovskou radost.

Držte nám palce! Za brněnský tým Bára, Míša, Pavel, Jana a Martin 😊

RYTMUS A PROJEKTY

napsal Marek Baloun

KOLABORATORIUM – tříletý projekt financovaný z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání se startem realizace 1. 9. 2017 a trváním do 31. 8. 2020. Jeho posláním je přispět ke zlepšení situace v začleňování žáků se zdravotním/zejména mentálním postižením do běžných škol u nás.

Projekt má 5 klíčových aktivit, z nichž se nám v roce 2019 podařilo realizovat:

Tranzitní program

Do konce roku 2019 jsme podpořili celkem 15 studentů, kteří absolvovali praxe u více jak 22 potencionálních zaměstnavatelů. Studenti jsou podporováni, aby získané dovednosti z praxí minulých, uměli aplikovat i v novém prostředí. Každý student má specifický cíl, kterého chce za pomoci podpory v rámci tranzitního programu dosáhnout.

Rodičovská fóra

Po zkušenostech z roku 2018 jsme se rozhodli jít v projektu více cestou kvality a posilovat ty regiony, kde získáme perspektivní spolupracovníky, kteří již mají na sebe navázané rodičovské skupiny z cílové oblasti našeho zájmu. To se ukázalo jako správná cesta, protože se nám díky tomu daří oslovovat motivované rodiče, kteří jsou již zvyklí se setkávat a společně řešit otázky spojené s integrací svých dětí. Do konce roku 2019 se nám podařilo podpořit 216 rodičů při 71 rodičovských fórech v krajích ČR.

Aktivity na podporu žáků se zdravotním postižením v běžných školách

Od začátku projektu se nám do konce roku 2019 podařilo pracovat s 60 dětmi. S ohledem na to, že již máme splněn cíl podpořených dětí, můžeme si dovolit ještě více se soustředit na hloubku podpory dětí a kolektivů ve spolupracujících a prohlubovat vzájemnou spolupráci.

Aktuálně spolupracujeme se 6 základními a mateřskými školami v Praze, Brně a Středočeském kraji.

Zahraniční stáže

V roce 2018 se nám podařilo oslovit 6 motivovaných pedagogů ze školských zařízení, která se věnují mentálně postiženým žákům v rámci inkluzivního vzdělávání. Tento tým pak v průběhu roku 2019 absolvoval zahraniční stáž ve Slovensku (Bratislava) a Velké Británii (Nottingham). Všechny dosud realizované stáže hodnotí účastnice jako velmi přínosné a již nyní si odnášejí inspiraci k tomu, co ve svých školách a třídách zkusit jinak a lépe.

Osvětové aktivity

V roce 2019 jsme úspěšně realizovali plánovanou aktivitu Letní škola. Jednalo se o inspirativní a zážitkový týden vzájemného učení zaměřený na speciální pedagogy, asistenty pedagoga a další pedagogické pracovníky. K nejcennějším přínosům hodnoceným účastníky patřil Profil na jednu stránku, Kruh podpory a sdílení účastnic zahraničních stáží o absolvovaných zahraničních cestách a nasbíraných poznatcích. Letní škola byla účastníky velmi kladně přijata a byl zájem o další pokračování, což nás velmi potěšilo.

Více o projektu Kolaboratorium naleznete na webu:
www.inkluze.cz/kolaboratorium

FINANČNÍ ROZVAHA

Rozvaha ke dni 31.12.2019			
Aktiva		**Pasiva**	
Dlouhodobý majetek celkem	0,00	Vlastní zdroje	5 258 000,00
Krátkodobý majetek celkem	7 588 000,00	Cizí zdroje	2 330 000,00
CELKEM	**7 588 000,00**	**CELKEM**	**7 588 000,00**

Výkaz zisků a ztrát ke dni 31.12.2019			
Náklady celkem		**Výnosy**	
Spotřebované nákupy a nakupované služby	4 025 000,00	Provozní dotace	26 535 000,00
Osobní náklady	24 383 000,00	Přijaté příspěvky	463 000,00
Daně a poplatky	12 000,00	Tržby za vlastní výkony a zboží	1 441 000,00
Ostatní náklady	166 000,00	Ostatní výnosy	110 000,00
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv	23 000,00		
Poskytnuté příspěvky celkem	13 000,00		
CELKEM	**28 622 000,00**	**CELKEM**	**28 549 000,00**

Výsledek hospodaření po zdanění	**-73 000,00**

Hospodaření společnosti skončilo ztrátou, která byla uhrazena z vlastních zdrojů společnosti, nicméně částka zahrnuje i účetní operace (např. odpisy či náklady minulých období), které do účetnictví vstoupily v tomto roce, ale neměly reálný dopad do výdajů společnosti

ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Zdroje financování 2019	
Dotace na poskytování sociálních služeb - program B	**6 230 000,00**
Grant hl. m. Prahy	**2 027 000,00**
Příspěvek Karlovarského kraje	**1 343 800,00**
Individuální projekty Karlovarského kraje (poskytování soc. služeb)	**11 292 585,00**
Poplatky za poskytování sociální služby	**782 302,00**
Odpolední škola – grant hl. m. Prahy	**190 000,00**
Projekt Kolaboratorium	**4 830 727,00**
Projekt Erasmus	**479 056,00**
Projekt Rytmus v Brně	**812 405,00**
Realizace zakázky ve Zlínském kraji	**334 840,00**
NF Avast - kurz pro rodiče	**113 350,00**
Ostatní	**112 935,00**
CELKEM	**28 549 000,00**

FINANČNÍ ZDROJE

Sociální služby v Praze byly financovány z dotace a grantu hlavního města Prahy.

Sociální služby v Karlovarském kraji byly financovány z příspěvku Karlovarského kraje a z prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.

Odpolední škola – celoživotní vzdělávání bylo hrazeno z grantu hlavního města Prahy.

Projekt Kolaboratorium (reg. č.: CZ.02.3.62/0.0/0.0/16_037/0004798) byl financován z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

PRAHA PRAGUE PRAGA PRAG

KARLOVARSKÝ KRAJ

Živý kraj

evropský sociální fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY